

The role of interpersonal quality and communication beliefs in predicting emotional failure

Esmat Mosayebi Dorche¹, Ali Issazadegan², Esmail Soleymani³

1. Ph.D Candidate in Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, Urmia, Iran. E-mail: mosayebie@ymail.com

2. Professor, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, Urmia, Iran. E-mail: a.issazadegan@urmia.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, Urmia, Ira. E-mail: e.soleymani@urmia.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 15 January 2022

Received in revised form 1 February 2022

Accepted 16 March 2022

Published online 23 September 2022

Keywords:

Emotional failure,
Love trauma syndrome,
Quality of interpersonal
relationships,
Communication beliefs

ABSTRACT

Background: Psychological research and real-life reports indicate that one of the pervasive issues in today's society is the occurrence of emotional failure. This issue can lead to dysfunction of people and affect their mental health. A more in-depth investigation of this issue requires conducting research that has not been the focus of researchers in this field in current studies.

Aims: Considering the current research gap, this study seeks to examine the role of the quality of interpersonal relationships and communication beliefs in predicting the occurrence of love shock syndrome caused by emotional failure.

Methods: This research is a descriptive-post event study that was performed using the regression method. For this purpose, first, the quality of interpersonal relationships questionnaires (Pierce, & etal, 1991), communication beliefs (Aidelson & Epstein, 1982), and love trauma syndrome (Ross, 1999) were created online and then through links for people with experience of emotional failure in the age 18 to 38 years was sent in a targeted manner in Isfahan city. After reviewing the data, 89 individuals were included in the analysis. People according to the scores in the Love Trauma Syndrome Questionnaire in three groups (less than 9; no emotional failure (A), between 9 to 19; emotional failure with the ability to heal spontaneously (B) and 20 and above; people with emotional failure need therapeutic intervention (C), and their scores on love trauma indicators as property variables and their scores on quality, interpersonal relationships and communication beliefs were considered as predictor variables of group membership by diagnostic analysis method.

Results: The results indicate the achievement of two diagnostic functions that the first diagnostic function significantly was able to the variance of the groups ($P < 0.05$). Among these, the structures of gender differences, interpersonal conflict with friends, and the depth of interpersonal relationships with friends, Respectively, they had the highest structural coefficient in predicting the incidence of love trauma syndrome in people who experienced emotional failure.

Conclusion: The results of this study showed that people with the experience of emotional failure and love trauma syndrome have a lower quality of interpersonal relationships (higher conflict and lower interpersonal relationships with friends) and have more communication beliefs (gender differences). Based on the obtained results, effective relationship training is recommended to the general population by experts in the field of mental health.

Citation: Mosayebi Dorche, E., Issazadegan, A., & Soleymani, E. (2022). The role of interpersonal quality and communication beliefs in predicting emotional failure. *Journal of Psychological Science*, 21(115), 1339-1357. <https://psychologicalscience.ir/article-1-1561-fa.html>

Journal of Psychological Science, Vol. 21, No. 115, October, 2022

© 2021 The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.21.115.1339](https://doi.org/10.52547/JPS.21.115.1339)

✉ **Corresponding Author:** Esmat Mosayebi Dorche, Ph.D Candidate in Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, Urmia, Iran.

E-mail: mosayebie@ymail.com, Tel: (+98) 9335360370

Extended Abstract

Introduction

Throughout life, people seek to establish intimate relationships, especially to find a partner, and often mix with the experience of love (Akbari, Poursharifi, Fahimi, Alilou, and Azimi 2012: p. 88). However, some of these relationships may fail. Emotional failure has negative consequences, the most important of which is the trauma syndrome of love. Love Trauma Syndrome by Richard B Ross (1999) was introduced and refers to the unresolved fear of emotional failure. The syndrome includes a set of acute symptoms after failing in an emotional relationship with a personal stagnation in social, occupational, and academic functioning. Sleep disorders, anxiety, anger, conflict, sadness, difficulty concentrating, and frustration about the future are other signs of a love affair (Ross, 1999).

Emotional failure also leads to a reluctance to communicate and a lack of security (Ross, 1999), which ultimately leads to difficulty in giving meaning to life, difficulty in self-improvement (Lasino and Vert, 2017), and declining health. It leads physically and mentally (Reynolds, Halston, and Coleman, 2014). The type of attitudes and beliefs of people about the relationship are among the factors that play a role in how to overcome this crisis. Documents about why a relationship breaks down are one of the most influential factors in how people respond to separation. Findings show that beliefs and attitudes toward relationships affect response to post-failure questions and post-failure evolution (Carter, Knox, & Hall 2019; Buck, 2010). On the other hand, research shows that people's attitudes toward relationships are influenced by components that are rooted in attachment and identity (Greenberg and Elliott, 2019; Johnson, 2019). Therefore, it seems that what can predict a person's situation after an emotional failure, which is a kind of loss and rejection, is the behavioral and interactive treasury of the person. What a person has learned during their developmental history and their interactions in the context of family, school, and friendships can help them at this stage (Baluch, Haz, & Lorson, 2014). Therefore, considering the extent of problems after emotional failure and its spread in

society, a more detailed study of the factors affecting it is more important than ever.

Especially because most of the previous research has dealt only with therapeutic interventions after emotional failure (Taklavi and Ghaffari, 2017; Karaminejad, Sudani, and Mehrabizadeh, 2016), and there is a lack of research to identify the influencing factors. Therefore, the present study examines the role of the quality of interpersonal relationships and communication beliefs (as transformational and developmental components) in predicting emotional failure and seeks to determine the differentiating contribution of these components. This study examines the role of the quality of interpersonal relationships and individual beliefs in distinguishing people with emotional failure in terms of the experience of love trauma syndrome (without the occurrence of love trauma syndrome, with trauma syndrome with the ability to heal spontaneously and with love trauma syndrome and need help Therapeutic) has been examined.

Method

The present study is a diagnostic analysis. Diagnostic analysis is a statistical method that is used to classify respondents based on the values (codes) of a nominal dependent variable (two or more facets). Therefore, the diagnostic analysis seeks to identify linear combinations between independent variables that can best distinguish between groups of respondents (Molavi, 2007). To conduct this research, first, the questionnaires on communication beliefs and the quality of interpersonal relationships and love trauma syndrome (Ross, 1999) were developed online using a form logger and then through links, emails, and social networks, for people in the age range 18 to 38 years were sent purposefully in Isfahan. The results were then collected through Excel and transferred to SPSS. Individuals who did not answer some of the questions or were not willing to apply the results of their test in the research work were excluded from the collected data, and thus 89 eligible individuals were included in the analysis and using the scores of individuals in the questionnaire. Love Trauma Syndrome (in terms of cut-off scores) was coded into three groups (scores less than 9; no emotional failure, scores 9 to 19; emotional failure with the ability to

heal spontaneously and scores of 20 and above; people with emotional failure require therapeutic intervention), Thus, individuals' scores on love trauma syndrome were considered as a criterion variable and their scores on the quality of interpersonal relationships and communication beliefs were considered as predictor variables of group membership and were analyzed using SPSS22 software.

Results

Because the purpose of this study was to differentiate between people with emotional failure and the need

for treatment from other people (no emotional failure/people with emotional failure but the ability to heal spontaneously) based on 5 constructs of communication beliefs and 9 constructs of quality of interpersonal relationships. It (such as lack of multiple Collinearity, low Collinearity of predictor variables, lack of simultaneous group membership, and observance of intragroup correlation) was the study and the results indicated the establishment of assumptions. The following is a summary of the results of the diagnostic function in Table 1.

Table 1. Summary of diagnostic function results and Lambda Wilkes

function	Eigenvalues	Explained percentage of variance	Cumulative	Focal correlation
1	60/48	68/3	68/3	0/572
2	0/225	31/7	100	0/429
Lambda Wilke				
function	Lambda Wilkes	chi-square	df	P values
1	0/54	47/66	28	0/01
2	0/81	16/15	13	0/24

The findings of this table show that the first diagnostic function was able to explain 68.3% of the variance of the groups (chi-square: 47.66, $p \geq 0.05$) and the mean of the groups in the three groups of people with emotional failure (ability Spontaneous healing and the need for treatment) and without it are different for respondents. Therefore, their group membership is significant. According to the value of

Lambda Wilkes statistic, it can be said that 46% of the variance of the groups can be explained by the first diagnostic function "(value of Lambda Wilkes-1) $\times$ 100" (Molavi, 2007). In the following, the share of research variables for separating groups from each other in Table (2) is presented as a structural coefficient.

Table 2. Structural matrix coefficients

rows	variable	Function1 coefficient	Function2 coefficient
1	Gender differences	0/53*	0/03
2	Interpersonal conflict with friends	0/44*	-0/18
3	The depth of interpersonal relationships with friends	0/27*	0/11
4	Social support of friends	0/20*	0/10
5	Interpersonal conflict with parents	0/12*	0/07
6	mind reading	0/11*	-0/08
7	Opposition	-0/16	-0/43*
8	Interpersonal conflict with partner/spouse	0/30	0/41*
9	Sexual perfectionism	-0/05	0/39*
10	Depth of relationship with parents	0/08	0/27*
11	Parental social support	0/08	0/23*
12	The depth of interpersonal relationships with the partner/spouse	-0/18	0/22*
13	Immutability	0/03	0/13*
14	Partner/spouse social support	-0/04	0/13*

*largest absolute correlation between each variable and any discriminant function

According to the findings of the recent table, it can be said that the structure of gender differences, interpersonal conflict with friends, and depth of interpersonal relationships with friends (inversely) have the highest correlation among the variables in the study with group membership. Therefore, it can be concluded that these variables can highly

distinguish three groups of people without emotional failure people with emotional failure with the ability to heal spontaneously, and with emotional failure who need treatment using these structures. The following is the most important table for predicting the membership of respondents in the dependent variable groups in main table 3.

Table 3. Predict group membership for respondents

Respondent		Predicted			Total
		No emotional failure	Emotional failure with the ability to heal spontaneously	Emotional failure requires therapeutic intervention	
Original	No emotional failure	14	2	0	16
	Emotional failure with the ability to heal spontaneously	11	32	12	55
	Emotional failure requires therapeutic intervention	0	6	12	18
	No emotional failure	87/5	12/5	0	100
	Emotional failure with the ability to heal	20/0	58/2	21/8	100
	Emotional failure requires therapeutic	0	33/3	66/7	100

According to the findings of Table 3, it can be seen that 14 people were correctly in the group of people without emotional failure, 32 people were correctly in the group of people with emotional failure with the ability to recover, and also 12 people were correctly in the group of people. In general, it can be said that according to the findings of the table above, the diagnostic function was able to correctly correct 87.5% of people in the group of people without emotional failure and 58.2% of people in the group of people with emotional failure and 66.7% of people. To properly place the need for therapeutic intervention in the group of people with emotional failure. Therefore, it can be said that the accuracy of classification in terms of diagnostic function (gender differences, interpersonal conflicts with friends, depth of relationships with friends) obtained for the group of people without emotional failure is higher than the group of people with emotional failure can be improved and people with emotional failure, In the end, considering the value of the focal correlation coefficient, it can be said that the grouping in the main method of 57.2% has been done correctly.

Conclusion

In this study, by examining two important components of communication beliefs and the quality of emotional relationships and their role in the emotional failure, the contribution of these

components and their structures in emotional failure was investigated and the results indicate the important role of gender differences, interpersonal conflict with Friends, and the depth of interpersonal relationships with friends (inversely) on the severity of emotional failure (need help or self-healing) and how to overcome the crisis (onset of severe trauma syndrome/need for treatment or no symptoms The blow of love/without emotional failure). These findings are unique, and no similar research has been found that can be similar to and whose results are comparable to these findings. According to the findings of this study, it can be noted that the role of communication with friends (interpersonal conflict, depth of relationships) and the role of gender stereotypes (gender differences) that is derived from the heart of society can be considered important components in How to pass the period of emotional failure (loss of emotional partner/spouse). Because the way people look at their role as a woman/man and the expectations they have of this role and the reflection they receive from others about it can strengthen their attitude towards themselves and their identity as a man/woman. Or weaken. Also, the amount of experience of conflict in interpersonal relationships with friends (often peers) or having deep friendly interpersonal relationships can lead a person with emotional failure to improve or develop clinical symptoms of love trauma.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author in the field of psychology of Urmia University. In order to maintain the observance of ethical principles in this study, an attempt was made to collect information after obtaining the consent of the participants. Participants were also reassured about the confidentiality of the protection of personal information and the presentation of results without mentioning the names and details of the identity of individuals

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author is the main researcher of this research, and the second and third authors are the supervisors of the research.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: We would like to thank all the people who helped in this research, including the participants and the professors.

نقش کیفیت روابط بین فردی و باورهای ارتباطی در پیش‌بینی شکست عاطفی

عصمت مسیبی درچه^۱، علی عیسی‌زادگان^۲، اسماعیل سلیمانی^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.

۲. استاد، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.

۳. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۲۵

بازنگری: ۱۴۰۰/۱۱/۱۲

پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۲۵

انتشار برخط: ۱۴۰۱/۰۷/۰۱

کلیدواژه‌ها:

شکست عاطفی،

نشانگان ضربه عشق،

کیفیت روابط بین فردی،

باورهای ارتباطی

زمینه: پژوهش‌های روانشناختی و گزارش‌های زندگی واقعی حاکی از آن است یکی از مسائل فراگیر در جامعه امروز وقوع شکست عاطفی است. این مسأله می‌تواند منجر به اختلال در عملکرد افراد گردد و سلامت روانی آنان را تحت تأثیر قرار دهد. بررسی عمیق‌تر این موضوع، مستلزم انجام پژوهش‌هایی است که در مطالعات کنونی کانون تمرکز پژوهشگران این حوزه نبوده است.

هدف: با در نظر گرفتن خلاء پژوهشی حاضر، این مطالعه به دنبال بررسی نقش کیفیت روابط بین فردی و باورهای ارتباطی در پیش‌بینی بروز نشانگان ضربه عشق ناشی از شکست عاطفی می‌باشد.

روش: این پژوهش از نوع توصیفی - پس‌رویدادی با روش همبستگی پیرسون و رگرسیون بود. ابتدا پرسشنامه‌های کیفیت روابط بین فردی (پیرس و همکاران ۱۹۹۱)، باورهای ارتباطی (آیدلسون و اپشتاین، ۱۹۸۲) و نشانگان ضربه عشق (راس، ۱۹۹۹) با استفاده از فرم نگار به صورت آنلاین تدوین گردید. این پرسشنامه‌ها از طریق لینک، برای افراد دارای تجربه شکست عاطفی در بازه سنی ۱۸ تا ۳۸ سال به صورت هدفمند در شهر اصفهان ارسال شد. در پایان، ۸۹ نفر در مطالعه شرکت کردند. افراد با توجه به نمرات در پرسشنامه نشانگان ضربه عشق در سه گروه (فاقد شکست عاطفی (A)، شکست عاطفی با قابلیت بهبود خودبخودی (B) و افراد با شکست عاطفی نیازمند مداخله درمانی (C)، کدگذاری شدند. نمرات آنان در نشانگان ضربه عشق به عنوان متغیر ملاک و نمراتشان در کیفیت روابط بین فردی و باورهای ارتباطی به عنوان متغیر پیش‌بینی‌کننده عضویت گروهی در نظر گرفته شد. نتایج با استفاده از روش تحلیل تشخیصی تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده حاکی از دستیابی به دوتابع تشخیصی بود که تابع تشخیصی اول به طور معناداری توانست واریانس گروه‌های تشکیل شده را تبیین نماید ($P < ۰/۰۵$). سازه‌های تفاوت‌های جنسیتی، تعارض بین فردی و بدوستان، و عمق روابط بین فردی با دوستان به ترتیب بیشترین میزان ضربه ساختاری را در پیش‌بینی بروز نشانگان ضربه عشق در افراد با تجربه شکست عاطفی داشتند.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که افراد با تجربه شکست عاطفی و نشانگان ضربه عشق از کیفیت روابط بین فردی پایین‌تری (تعارض بالاتر و عمق روابط بین فردی پایین‌تر با دوستان) برخوردارند و باورهای ارتباطی (تفاوت‌های جنسیتی) بیشتری دارند. با تکیه به نتایج به دست آمده، آموزش روابط مؤثر توسط متخصصان حوزه سلامت روان به جمعیت عمومی توصیه می‌شود.

استناد: مسیبی درچه، عصمت؛ عیسی‌زادگان، علی؛ و سلیمانی، اسماعیل (۱۴۰۱). نقش کیفیت روابط بین فردی و باورهای ارتباطی در پیش‌بینی شکست عاطفی. *مجله علوم روانشناختی*، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۵، ۱۳۵۷-۱۳۳۹.

مجله علوم روانشناختی، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۵، پاییز (مهر) ۱۴۰۱.

© نویسنده‌گان.

✉ نویسنده مسئول: عصمت مسیبی درچه، دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران. رایانامه: mosayebie@gmail.com

تلفن: ۰۹۳۳۵۳۶۰۳۷۰

مقدمه

افراد در طول زندگی به ویژه دوره جوانی به دنبال برقراری رابطه با جنس مخالف هستند (امانی، یوسفی و احمدی، ۱۳۹۲). این موضوع در ابتدای بزرگسالی که زمان انتخاب شریک زندگی می‌باشد تشدید می‌شود (اکبری، پورشریفی، فهیمی، علیلو، و عظیمی ۱۳۹۱). از دست دادن موضوع عشق در این دوره می‌تواند یکی از بزرگترین آسیب‌هایی باشد که برای فرد اتفاق می‌افتد (راس، ۱۹۹۹). پایان رابطه عاشقانه یا اصطلاحاً تجربه شکست عاطفی^۱، می‌تواند پیامدهای منفی گوناگونی را به همراه آورد و منجر به تجربه نشانگان ضربه عشق^۲ در افراد گردد.

نشانگان ضربه عشق اولین بار توسط ریچارد. بی‌راس (۱۹۹۹) معرفی شد و به ترس حل نشده از شکست عاطفی اشاره دارد این نشانگان، منجر به رکود شخصی در عملکردهای اجتماعی، شغلی و تحصیلی می‌گردد و مجموعه ای از علائم همچون اختلالات خواب، نگرانی، خشم، تعارض، ناراحتی، مشکلات تمرکز و ناامیدی درباره آینده را دربرمی‌گیرد (راس، ۱۹۹۹؛ باومیستر و لیری، ۱۹۹۵). تجربه شکست عاطفی همچنین می‌تواند اثرات بلندمدت دیگری همچون بی‌میلی به ارتباط و عدم احساس امنیت را به دنبال داشته باشد (راس، ۱۹۹۹)، که در معنابخشی به زندگی و خود بهینه^۳ (لاسنو و ورت، ۲۰۱۷) مشکل ایجاد می‌کند. از سویی این مسأله می‌تواند سطح سلامت جسمی و روانی را به شدت کاهش می‌دهد (رینولد، هالستون و کلمن، ۲۰۱۴؛ اکودو، ارون، فیشر و بران، ۲۰۱۲). متعاقب آن، این موضوع می‌تواند ماشه چکانی برای افسردگی باشد (پرولکس، هلم و بوهرلر، ۲۰۰۷) و عامل خطری برای افکار خودکشی نیز محسوب می‌گردد (قدرتی و تکلوی، ۱۳۹۸).

تجربه فرآیند نشانگان ضربه عشق در واقع نوعی از تجربه فرآیند سوگ و انواع فقدان است (لاکویت، ۲۰۰۷ به نقل از دهقانی، ۲۰۱۱) با این تفاوت که این فقدان به دلیل فروپاشی رابطه عاطفی حداقل توسط یکی از طرفین است (امانی و همکاران، ۱۳۹۲). یافته‌ها در این باره نشان می‌دهد تجربه احساس تنهایی پس شکست عاطفی بسیار زیاد اتفاق می‌افتد و فرد در این دوره به سبب تجربه احساس تنهایی و همچنین عدم دریافت حمایت از

سمت نزدیکان در برقراری روابط بین فردی و حفظ آن با ضعف و نارسایی مواجه است (پارکورست و هوپ مهیر، ۱۹۹۹).

در همین راستا می‌توان اشاره داشت گرچه افراد با برقراری روابط عاطفی به دنبال برطرف کردن نیازهای عاطفی و تعلق خود هستند (وان آپ، فورتریس، وان آپ و کمپل، ۲۰۰۸)، اما این مسئله هنوز در جامعه کنونی پذیرفته شده نیست و جایگاه خود را نیافته است (پناهی، ۱۳۸۴). همچنین به دلیل مشکلات و مسائلی همچون محدودیت‌های قانونی و عدم پذیرش فرهنگی هم برای خانواده و هم برای اجتماع نگران کننده نیز تلقی می‌گردد (گلزاری، ۱۳۸۴). بنابراین تجربه احساس تنهایی و عدم دریافت حمایت از سوی نزدیکان طبیعی به نظر می‌آید. از سوی دیگر به دلیل عدم پذیرش اجتماع و نگرانی‌های مربوط به آن، افراد درگیر در روابط عاطفی برای مسائل و مشکلات متعاقب آن (همچون از دست دادن رابطه عاطفی) آماده نیستند و این عدم آگاهی و عدم آمادگی برای تجربه آن، می‌تواند شدت و ماندگاری این شکست را در فرد مبتلا دوچندان سازد.

در این بین یکی از عواملی که می‌تواند در چگونه سپری کردن این بحران نقش ایفا کند نوع نگرش و باورهای افراد درباره رابطه می‌باشد. به طور مثال اسنادهای افراد در مورد شروع، ادامه و خاتمه رابطه تأثیر چشمگیری دارند. اسنادها در مورد دلیل شکست رابطه به ویژه از تأثیرگذارترین عوامل بر چگونگی پاسخ افراد به جدایی است (کارتر، نوکس و هال، ۲۰۱۹؛ رجبی، نادری و خجسته‌مهر، ۱۳۹۲). یافته‌ها نشان می‌دهد باورها و نگرش به رابطه بر پاسخ به سؤالات پس از شکست و تکامل پس از شکست تأثیر دارد (بوک، ۲۰۱۰؛ تاشیرو فرازیر، ۲۰۰۳). از طرفی پژوهش‌ها نشان می‌دهد که نگرش افراد نسبت به رابطه تحت تأثیر مؤلفه‌هایی است که ریشه در دلبستگی و هویت فرد دارد (گرینبرگ و الیوت، ۲۰۱۹؛ جانسون، ۲۰۱۹؛ برک، ۲۰۱۴). یافته‌ها در این باره نشان می‌دهد که تمایز یافتگی فردی و باورهای غیرمنطقی ارتباطی با یک دیگر مرتبط هستند و می‌تواند به خصوص در گرایش افراد (مردان) به طلاق مرتبط باشند (حسینی قیداری، گودرزی، احمدیان و یاراحمدی، ۱۳۹۹).

بنابراین به نظر می‌رسد آنچه می‌تواند وضعیت فرد را پس از شکست عاطفی که نوعی فقدان و طردشدگی به حساب می‌آید پیش‌بینی کند، خزانه

1. romantic failure/emotional failure

2. love trauma syndrome

3. optimal self

رفتاری و تعاملی فرد باشد. در حقیقت آنچه که فرد در طول پیشینه تحولی خود و در طی تعاملات خود در بستر خانواده، مدرسه و روابط دوستانه آموخته است، در این مرحله به او کمک خواهد کرد. از طرفی همانطور که اشاره شد سبک دلبستگی، مهارت‌های حل تعارض و راهبردهای تنظیم هیجان نیز در کیفیت رابطه و کنار آمدن با جدایی نقش دارند (بلوچ، هاز و لورسون، ۲۰۱۴؛ بابایی، کسائی، زهراکار و اسدپور، ۱۳۹۸؛ امان‌الهی، زارع و رجبی، ۱۳۹۶؛ جانسون، ۲۰۱۹).

از این رو با توجه به وسعت مشکلات پس از شکست عاطفی و گسترش آن در جامعه، بررسی دقیق‌تر عوامل تأثیرگذار بر بهبود سیر این رویداد و نیز عوامل تشدیدکننده این مشکل، بیش از گذشته دارای اهمیت است. بالاخص از این جهت که اغلب پژوهش‌های پیشین نیز صرفاً بر مداخلات درمانی پس از شکست عاطفی، به ویژه افسردگی، حرمت‌نفس، حالات شخصیتی و تنظیم هیجان تمرکز دارد (در تاج و همکاران، ۱۳۹۹؛ تکلوی و غفاری، ۱۳۹۶؛ اکبری و همکاران، ۱۳۹۱)؛ و جای خالی پژوهش‌هایی که عوامل تأثیرگذار را شناسایی کنند احساس می‌شود. نتایج این پژوهش‌ها می‌تواند علاوه بر پیشگیری از مشکلات شدید پس از شکست عاطفی، کیفیت مداخلات درمانی این حیطه را نیز تا حد قابل ملاحظه‌ای افزایش دهد.

به همین جهت پژوهش حاضر به بررسی نقش کیفیت روابط بین فردی و باورهای ارتباطی (به عنوان مؤلفه‌های تحولی و رشدی) در پیش‌بینی شکست عاطفی پرداخته است و درصدد تعیین سهم تفکیک‌کنندگی این مؤلفه‌ها بر آمده است. در واقع، این پژوهش نقش کیفیت روابط بین فردی و باورهای فردی را در تفکیک افراد دارای شکست عاطفی برحسب میزان تجربه نشانگان ضربه عشق (بدون بروز نشانگان ضربه عشق، با نشانگان ضربه عشق با قابلیت بهبود خود بخودی و با نشانگان ضربه عشق و نیازمند کمک درمانی) مورد بررسی قرار داده است.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: پژوهش حاضر تحلیل تشخیصی یا تمایز می‌باشد. تحلیل تشخیصی، یک روش آماری است که اولین بار توسط فیشر (۱۹۳۶) ابداع شد و بر پایه روش‌شناسی مورد استفاده در رگرسیون خطی چند متغیره جهت حل معادلات خطی توسعه یافت. از این تحلیل برای طبقه‌بندی پاسخگویان براساس مقادیر (کدها) یک متغیر وابسته

اسمی (دو یا چند وجهی) استفاده می‌شود. بنابراین تحلیل تشخیصی درصدد است تا ترکیب‌های خطی بین متغیرهای مستقل را که قادرند به بهترین نحو گروه‌های پاسخگویان را از هم تفکیک کنند، شناسایی نماید (مولوی، ۱۳۸۶).

برای اجرا این پژوهش ابتدا پرسشنامه‌های باورهای ارتباطی و کیفیت روابط بین فردی و نشانگان ضربه عشق (راس، ۱۹۹۹) با استفاده از فرم نگار به صورت آنلاین تدوین، و از طریق لینک، ایمیل و شبکه‌های اجتماعی، برای افراد در بازه سنی ۱۸ تا ۳۸ سال به صورت هدفمند در شهر اصفهان ارسال گردید. پس از آن نتایج بدست آمده از طریق اکسل جمع‌آوری و به محیط SPSS انتقال داده شد. افرادی که به برخی سؤالات پاسخ نداده بودند و یا تمایلی به اعمال نتایج حاصل از آزمونشان در کار پژوهشی نداشتند از داده‌های جمع‌آوری شده کنار گذاشتند و بدین طریق ۸۹ نفر از افراد واجد شرایط در تحلیل آورده شدند. با استفاده از نمره افراد در پرسشنامه نشانگان ضربه عشق (برحسب نمرات برش) در سه گروه کدگذاری شدند (کمتر از ۹؛ فاقد شکست عاطفی، ۹ تا ۱۹؛ شکست عاطفی با قابلیت بهبود خودبخودی و ۲۰ و بالاتر؛ افراد باشکست عاطفی نیازمند مداخله درمانی). بدین طریق نمرات افراد در نشانگان ضربه عشق به عنوان متغیر ملاک و نمرات آنان در کیفیت روابط بین فردی و باورهای ارتباطی به عنوان متغیر پیش‌بینی‌کننده عضویت گروهی در نظر گرفته شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS-22 مورد تحلیل قرار گرفت.

ب) ابزار

پرسشنامه ضربه عشق (LTI): این پرسشنامه مقیاسی است که راس (۱۹۹۹) برای سنجش شدت ضربه عشق تهیه کرده است. این پرسشنامه یک ارزیابی کلی از میزان آشفتگی جسمی، هیجانی، شناختی و رفتاری فراهم می‌کند. این مقیاس از ۱۰ گویه تشکیل شده است که هر گویه چهار گزینه‌ای است و نمره‌گذاری آن از ۰ تا ۳ می‌باشد و دامنه نمرات کل بین ۰ تا ۳۰ بدست می‌آید. نمرات بین ۰ تا ۹ نشان دهنده نشانگان ضربه عشق در سطح قابل تحمل و کنترل شده است. نمرات بین ۱۰ تا ۱۹ نشان دهنده وجود ضربه عشق اما قابل تحمل بودن آن است اما نمرات بالای ۲۰ تجربه جدی نشانگان ضربه عشق را نشان می‌دهد. ۲۰ نقطه برش بالینی این پرسشنامه محسوب می‌شود. ضریب همسانی درونی این پرسشنامه در یک گروه از جمعیت

به میزان ۰/۸۸، کیفیت روابط بین فردی با دوستان ۰/۸۴، و کیفیت روابط بین فردی با دوستان به میزان ۰/۸۶ بدست آمد.

یافته‌ها

بنابر فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه باورهای ارتباطی و کیفیت روابط بین فردی می‌توانند افراد دارای شکست عاطفی (تجربه نشانگان ضربه عشق) را از افراد فاقد آن/یا افراد با قابلیت بهبود برحسب نشانگان ضربه عشق تفکیک نمایند. به همین منظور برای انجام تحلیل تشخیصی، ابتدا پیش فرض‌های آن (همچون نداشتن چند همخطی، پایین بودن هم خطی متغیرهای پیش‌بین، عدم وجود عضویت گروهی همزمان، و رعایت همبستگی درون گروهی) بررسی و نتایج آن آورده شد. لازم به ذکر است میانگین (انحراف معیار) سنی افراد حاضر در پژوهش برابر با ۲۸/۳۲ (۷/۱۱) سال و تحصیلات آنان برابر با ۱۵/۲۰ (۲/۷۶) سال بود. ۷۴ نفر آنان زن و ۱۳ نفر مرد و ۲ نفر نیز جنسیت خود را مشخص ننموده‌اند. ۵۹ نفر از این افراد مجرد و ۳۰ نفر متأهل بودند، از لحاظ بازه سنی نیز افراد بین ۱۸ سال تا ۳۸ سال قرار داشتند. میانگین و انحراف معیار افراد شرکت‌کننده در پژوهش نیز در جدول ۱ آورده شده است.

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود میانگین و انحراف معیار افراد پاسخگو هم به صورت تفکیکی در سه گروه (افراد دارای شکست عاطفی و فاقد آن) و هم در مجموع برای ۵ سازه باورهای ارتباطی (مخالفت‌ورزی، ذهن‌خوانی، تغییرناپذیری، کمال‌گرایی جنسی و تفاوت جنسیتی) و ۹ سازه کیفیت روابط بین فردی (حمایت اجتماعی، تعارض فردی و عمق روابط بین فردی با والدین، شریک عاطفی و دوستان آورده شده است.

در ادامه برای انجام تحلیل تشخیصی، ابتدا پیش‌فرض عدم وجود عضویت گروهی همزمان بررسی شد و یافته‌ها نشان داد که افراد در گروه‌های مجزایی در فرآیند تحلیل عضویت یافته‌اند و همپوشی عضویت گروهی و فرد بدون عضویت گروهی وجود ندارد. در بررسی پیش‌فرض‌های نداشتن چند همخطی، و پایین بودن هم خطی متغیرهای پیش‌بین آزمون هم خطی صورت گرفت و مقادیر ضرایب تولرانس حاکی از برقراری این پیش‌فرض بود به طوری که مقادیر تولرانس برای سازه‌های تعارض فردی با والدین؛ ۰/۷۱، عمق روابط با والدین؛ ۰/۲۴، حمایت اجتماعی با والدین؛ ۰/۲۱، حمایت اجتماعی با همسر (شریک عاطفی)؛ ۰/۲۴، تعارض فردی با همسر

دانشجویی در ایران به میزان ۰/۸۱ برآورد شده است. ضریب پایایی آن در همین گروه با روش بازآزمایی به فاصله یک هفته ۰/۸۳ بدست آمده است (دهقانی، ۲۰۱۱). پایایی این پرسشنامه نیز در این پژوهش به روش آلفای کرونباخ به میزان ۰/۸۸ به دست آمد.

پرسشنامه باورهای ارتباطی: این پرسشنامه دارای ۴۰ سؤال بوده و هدف آن ارزیابی میزان باورهای ارتباطی غیرمنطقی در رابطه زناشویی از ابعاد مختلف (باور به مخرب بودن مخالفت، باور به عدم تغییرپذیری همسر، توقع ذهن‌خوانی، کمال‌گرایی جنسی، و باور در مورد تفاوت‌های جنسیتی است. آیدلسون و اپشتاین (۱۹۸۲)، پایایی آن با آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها را از ۰/۷۲ تا ۰/۸۱ به دست آوردند. هر ۵ خرده مقیاس این پرسشنامه ارتباط معناداری با سازگاری زناشویی دارند و پایایی بازآزمایی ۰/۷۶ به دست آمده است (بوшمن، به نقل از حیدری، مظاهری و پوراعتماد، ۱۳۸۴). نسخه فارسی این ابزار توسط مظاهری و پوراعتماد (۱۳۸۱) ترجمه شده است و آلفای کرونباخ ۰/۷۵ بدست آمده است. پایایی این پرسشنامه در این پژوهش به شیوه آلفای کرونباخ به میزان ۰/۷۱ به دست آمد.

پرسشنامه کیفیت روابط بین فردی: این پرسشنامه جهت سنجش کیفیت روابط توسط پیرس، ساراسون و ساراسون، (۱۹۹۱) ساخته شده است. در ابتدا دارای ۲۹ گویه بود که در ویرایش بعدی ۴ گویه آن حذف شد و در نهایت ۲۵ گویه باقی ماند. شیوه نمره‌گذاری آن در طیف لیکرت ۴ درجه ای به صورت هیچ (۱) تا زیاد (۴) نمره‌گذاری می‌شود و دارای سه زیر مقیاس حمایت اجتماعی ادراک شده (۷ آیتم)، تعارض‌های بین فردی (۱۲ آیتم) و عمق روابط (۶ آیتم) می‌باشد. همچنین هر فرد می‌بایست کیفیت روابط خود را در سه مقوله والدین، همسر و دوستان ارزیابی کند. نمرات در بازه ۲۵ تا ۱۰۰ قرار می‌گیرند که نمره بین ۲۵ تا ۵۰ کیفیت روابط پایین و نمره بین ۵۰ تا ۶۲ کیفیت روابط متوسط و نمرات بالاتر از ۶۲ کیفیت روابط بالا را نشان می‌دهد. ساراسون و همکاران (۱۹۹۳) پایایی این پرسشنامه را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب به میزان ۰/۷۹؛ ۰/۷۹ و ۰/۸۳ برای کیفیت روابط بین فردی با والدین، همسر و دوستان گزارش کرده‌اند (براکت، وارنر و بوسکو، ۲۰۰۵). در ایران پایایی بازآزمایی این پرسشنامه را به میزان ۰/۸۳ گزارش شده و برای خرده مقیاس‌ها بالای ۰/۷ بدست آمده است (حسینی قدمگاهی، ۱۳۷۶). همسانی درونی این پرسشنامه به شیوه آلفای کرونباخ در این پژوهش برای کیفیت روابط بین فردی با والدین

آزمون Box's M جهت بررسی همگنی ماتریس کواریانس افراد حاضر در پژوهش نیز به میزان آماره ۳۸۵ ($P < ۰/۰۵$) بدست آمد که با توجه به معنی داری آن همگنی ماتریس کواریانس آن برقرار نمی‌باشد. با توجه به رعایت تمامی پیش‌فرض‌های دیگر همچنان می‌توان از این آزمون جهت تحلیل داده‌ها بهره برد (مولوی، ۱۳۸۶). در ادامه پیش‌فرض ماتریس همبستگی درون‌گروهی در جدول ۲ ارائه شده است.

(شریک عاطفی)؛ ۰/۷۱؛ عمق روابط با همسر (شریک عاطفی)؛ ۰/۲۴، حمایت اجتماعی با دوستان؛ ۰/۳۰، تعارض بین فردی با دوستان؛ ۰/۶۹، عمق روابط با دوستان؛ ۰/۳۰، مخالفت ورزی؛ ۰/۷۴، ذهن خوانی؛ ۰/۷۱، تغییرناپذیری؛ ۰/۷۷، کمال‌گرایی جنسی؛ ۰/۶۸، و تفاوت جنسیتی؛ ۰/۸۴ بدست آمد که حاکی از مقادیر کم ضریب توارانس (< ۵) است. این نتایج نشان می‌دهد پیش‌فرض‌های هم‌خطی پایین و عدم چندهم‌خطی رعایت شده است. بنابراین می‌توان از تحلیل تشخیصی بهره برد، نتایج آزمون

جدول ۱. آمار توصیفی برای پاسخگویان برحسب میزان نمرات افراد در مقیاس ضربه عشق

ملاک	فاقد شکست عاطفی (A)		شکست عاطفی با قابلیت بهبود (B)		شکست عاطفی نیاز به مداخله (C)		کل
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	انحراف معیار
حمایت اجتماعی والدین	۲/۲۵	۵/۸۱	۲۱/۹۲	۵/۰۴	۲۱/۰۶	۵/۹۹	۲۱/۴۵
تعارض فردی با والدین	۳۱/۰۰	۸/۸۱	۳۰/۲۱	۶/۸۳	۲۸/۸۳	۷/۹۹	۳۰/۰۸
عمق روابط بین فردی با والدین	۱۸/۸۷	۵/۳۶	۱۹/۵۱	۴/۲۴	۱۷/۸۳	۵/۳۹	۱۹/۰۵
حمایت اجتماعی همسر/شریک عاطفی	۲۱/۲۵	۷/۷۹	۲۲/۲۷	۵/۳۰	۲۱/۶۶	۶/۵۲	۲۱/۹۶
تعارض فردی با همسر/شریک عاطفی	۳۳/۴۳	۸/۸۵	۲۷/۱۶	۷/۶۹	۲۸/۳۸	۹/۳۸	۲۸/۵۴
عمق روابط بین فردی با همسر/شریک عاطفی	۱۷/۸۷	۶/۶۰	۲۰/۰۵	۴/۴۸	۱۹/۷۲	۴/۵۷	۱۹/۵۹
حمایت اجتماعی دوستان	۱۸/۴۳	۶/۴۲	۲۰/۳۶	۴/۶۷	۲۰/۷۷	۶/۸۲	۲۰/۱۰
تعارض فردی با دوستان	۳۹/۴۳	۶/۱۶	۳۴/۱۷	۶/۴۷	۳۲/۶۶	۹/۱۴	۳۴/۸۱
عمق روابط بین فردی با دوستان	۱۵/۶۲	۶/۳۶	۱۷/۷۸	۳/۸۹	۱۸/۳۸	۵/۰۷	۱۷/۵۱
مخالفت ورزی	۱۹/۳۰	۴/۰۰	۱۸/۵۰	۴/۶۷	۲۱/۳۹	۵/۹۱	۱۹/۲۳
ذهن خوانی	۲۱/۲۴	۲/۳۷	۲۰/۳۹	۴/۱۳	۲۰/۳۳	۳/۶۰	۲۰/۵۳
تغییرناپذیری	۲۲/۰۳	۴/۳۰	۲۲/۳۳	۳/۶۵	۲۱/۶۵	۴/۸۴	۲۲/۱۴
کمال‌گرایی جنسی	۲۰/۳۶	۵/۴۱	۲۲/۴۵	۵/۲۱	۲۰/۶۳	۳/۹۶	۲۱/۷۱
تفاوت جنسیتی	۲۰/۹۴	۲/۳۲	۱۸/۴۷	۴/۰۸	۱۶/۵۷	۳/۲۹	۱۸/۵۳

همچنین یافته‌های این جدول نشان می‌دهد که تابع اول تشخیصی توانسته ۶۸/۳ درصد از واریانس سه گروه را تبیین نماید. مقدار آماره خی دو برای تابع اول برابر با ۴۷/۶۶ و معنادار می‌باشد ($P \leq ۰/۰۵$) اما مقدار این آماره برای تابع دوم برابر با ۱۶/۱۵ است و معنادار نمی‌باشد ($P > ۰/۰۵$). بنابراین می‌توان گفت که میانگین گروه‌ها در سه گروه افراد دارای شکست عاطفی (قابلیت بهبود خودبخودی و نیاز به درمان) و فاقد آن برای افراد پاسخگو متفاوت می‌باشد. بنابراین عضویت گروهی آنان معنادار می‌باشد و با توجه به مقدار آماره ویلکز لامبدا می‌توان گفت که ۴۶ درصد از واریانس گروه‌ها به وسیله تابع اول تشخیصی قابل تبیین می‌باشد "مقدار لامبدا ویلکز - ۱" $\times ۱۰۰$ (مولوی، ۱۳۸۶).

برحسب نتایج جدول ۲ می‌توان گفت که میزان همبستگی خیلی بالایی بین متغیرها مشاهده نمی‌شود ($< ۰/۹$). بنابراین می‌توان گفت متغیرهای مستقل فوق از میزان تفکیک قابل قبولی از یک دیگر برخوردارند. بنابراین می‌توان از تحلیل تشخیصی برای پیش‌بینی میزان تفکیک گروه‌ها برحسب کد تشخیصی (دارای شکست عاطفی و فاقد آن) استفاده کرد. در ادامه به بررسی خلاصه‌ای از نتایج مربوط به تابع‌های تشخیصی کانونی در جدول ۳ پرداخته شده است.

همانطور که یافته جدول ۳ نشان می‌دهد اجرای تحلیل تشخیصی توانسته است دو تابع تشخیصی کانونی را شناسایی کند. مقدار ویژه برای این دو تابع به میزان ۰/۴۸ و ۰/۲۲ بدست آمد که برحسب آن می‌توان گفت قدرت تبیین‌گری تابع تشخیصی در تفکیک گروه‌ها از یک دیگر مناسب می‌باشد.

در ادامه میزان سهم متغیرهای پژوهش برای تفکیک گروه‌ها از یکدیگر در جدول ماتریس ساختاری در جدول (۴) ارائه شده است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی درون گروهی متغیرهای پژوهش

حمایت اجتماعی والدین	تعارض فردی با والدین	عمق روابط بین فردی با والدین	حمایت اجتماعی همسر/شریک عاطفی	تعارض فردی با همسر/شریک عاطفی	حمایت اجتماعی دوستان	تعارض فردی با دوستان	تعارض فردی با دوستان	مخالفت ورزشی	ذهن‌خوانی	تغییر ناپذیری	کمال‌گرایی جنسی	تفاوت جنسیتی
۱												
حمایت اجتماعی والدین	۱											
تعارض فردی با والدین	-۰/۲۳	۱										
عمق روابط بین فردی با والدین	۰/۸۴	-۰/۲۹	۱									
حمایت اجتماعی همسر	۰/۴۰	۰/۰۲	۰/۲۷	۱								
تعارض فردی با همسر	۰/۰۸	۰/۱۵	۰/۰۷	-۰/۰۵	۱							
عمق روابط بین فردی با همسر	۰/۳۱	۰/۱۰	۰/۲۳	۰/۸۲	-۰/۱۹	۱						
حمایت اجتماعی دوستان	۰/۲۹	۰/۲۴	۰/۱۳	۰/۲۸	۰/۱۷	۰/۲۳	۱					
تعارض فردی با دوستان	-۰/۰۲	۰/۰۷	-۰/۰۲	-۰/۰۱	-۰/۰۸	-۰/۰۹	-۰/۲۵	۱				
عمق روابط بین فردی با دوستان	۰/۱۷	۰/۱۴	۰/۱۶	۰/۱۸	۰/۰۸	۰/۲۰	۰/۷۵	-۰/۴۲	۱			
مخالفت ورزشی	۰/۱۲	۰/۰۱	۰/۱۲	۰/۱۳	۰/۲۶	-۰/۰۳	۰/۰۹	۰/۱۷	۰/۰۶	۱		
ذهن‌خوانی	۰/۰۲	۰/۰۷	-۰/۰۶	۰/۱۳	-۰/۰۴	۰/۰۶	-۰/۰۵	۰/۱۱	-۰/۱۲	۰/۰۷	۱	
تغییر ناپذیری	۰/۱۱	-۰/۰۷	۰/۱۸	-۰/۰۳	۰/۲۱	-۰/۰۸	-۰/۰۳	۰/۰۸	۰/۰۸	-۰/۰۲	۰/۲۴	۱
کمال‌گرایی جنسی	۰/۰۰۸	-۰/۰۳	۰/۰۲	-۰/۰۵	-۰/۰۵	-۰/۰۷	-۰/۱۳	۰/۱۲	-۰/۰۲	۰/۲۸	۰/۴۱	۰/۲۴
تفاوت جنسیتی	۰/۱۰	-۰/۱۳	۰/۱۰	۰/۱۴	۰/۰۶	۰/۱۳	-۰/۰۳	۰/۱۷	-۰/۰۶	۰/۲۵	۰/۱۷	۰/۱۳

جدول ۳. خلاصه نتایج تابع تشخیصی و آماره ویلکز لامبدا

تابع	مقادیر ویژه	درصد تبیین شده واریانس	درصد تجمعی	ضریب همبستگی کانونی
۱	۰/۶۴۸	۶۸/۳	۶۸/۳	۰/۵۷۲
۲	۰/۲۲۵	۳۱/۷	۱۰۰	۰/۴۲۹
جدول ویلکز لامبدا				
تابع	آماره لامبدا ویلکز	آماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	۰/۵۴	۴۷/۶۶	۲۸	۰/۰۱
۲	۰/۸۱	۱۶/۱۵	۱۳	۰/۲۴

عاطفی با قابلیت بهبود خود بخودی و شکست عاطفی نیاز به مداخله را از یک دیگر تفکیک نماید. در ادامه نمرات ثقل گروهی برای افراد دارای شکست عاطفی نیاز به مداخله به میزان ۰/۹۵- برای افراد با شکست عاطفی با قابلیت بهبود خود بخودی ۰/۰۵- و فاقد شکست عاطفی ۱/۲۵ می‌باشد. برحسب این نمرات می‌توان پیش‌بینی کرد که افراد در کدام گروه‌ها

با توجه به یافته‌های جدول ۴، می‌توان گفت که سازه تفاوت‌های جنسیتی، تعارض بین فردی با دوستان، عمق روابط بین فردی با دوستان (به صورت معکوس) بیشترین همبستگی را در بین متغیرهای حاضر در پژوهش با عضویت گروهی افراد دارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت این متغیرها به میزان بالایی می‌تواند سه گروه از افراد (فاقد شکست عاطفی با شکست

عضویت می‌یابند. در ادامه جدول پیش‌بینی عضویت افراد در گروه‌های متغیر وابسته به صورت اصلی در جدول ۵ آورده شده است.

جدول ۴. ضرایب ماتریس ساختاری

ردیف	متغیر	تابع ۱	تابع ۲
۱	تفاوت جنسیتی	۰/۵۳*	۰/۰۳
۲	تعارض بین فردی با دوستان	۰/۴۴*	-۰/۱۸
۳	عمق روابط بین فردی با دوستان	-۰/۲۷*	۰/۱۱
۴	حمایت اجتماعی دوستان	۰/۲۰*	۰/۱۰
۵	تعارض بین فردی با والدین	۰/۱۲*	۰/۰۷
۶	ذهن‌خوانی	۰/۱۱*	-۰/۰۸
۷	مخالفت‌ورزی	-۰/۱۶	۰/۴۳*
۸	تعارض بین فردی با همسر/شریک عاطفی	۰/۳۰	۰/۴۱*
۹	کمال‌گرایی جنسی	-۰/۰۵	۰/۳۹*
۱۰	عمق روابط با والدین	۰/۰۸	۰/۲۷*
۱۱	حمایت اجتماعی والدین	-۰/۰۸	۰/۲۳*
۱۲	عمق روابط بین فردی با همسر/شریک عاطفی	-۰/۱۸	۰/۲۲*
۱۳	تغییر ناپذیری	۰/۰۳	۰/۱۳*
۱۴	حمایت اجتماعی همسر/شریک عاطفی	-۰/۰۴	۰/۱۳*

* بیشترین میزان همبستگی خالص هر یک از متغیرها با تابع تشخیصی مورد نظر

جدول ۵. پیش‌بینی عضویت گروهی افراد

پاسخگویان	پیش‌بینی شده			کل
	فاقد شکست عاطفی	شکست عاطفی با قابلیت بهبود	شکست عاطفی نیاز به مداخله درمانی	
فاقد شکست عاطفی	۱۴	۲	۰	۱۶
تعداد	۱۱	۳۲	۱۲	۵۵
شکست عاطفی نیاز به کمک درمانی	۰	۶	۱۲	۱۸
اصلی	۸۷/۵	۱۲/۵	۰	۱۰۰
درصد	۲۰/۰۰	۵۸/۲	۲۱/۸	۱۰۰
شکست عاطفی نیاز به کمک درمانی	۰	۳۳/۳	۶۶/۷	۱۰۰

یافته‌های جدول ۵ نشان می‌دهد ۱۴ نفر از افراد به درستی در گروه افراد فاقد شکست عاطفی، ۳۲ نفر به درستی در گروه افراد با شکست عاطفی با قابلیت بهبود و ۱۲ نفر نیز به درستی در گروه افراد با شکست عاطفی نیاز به مداخله درمانی قرار گرفتند. همچنین ۲ نفر از افراد گروه فاقد شکست عاطفی اشتباهاً جزو گروه افراد با شکست عاطفی قابلیت بهبود دسته‌بندی شدند و هیچ یک از افراد گروه فاقد شکست عاطفی به صورت اشتباه در گروه افراد با شکست عاطفی نیاز به مداخله درمانی دسته‌بندی نشده‌اند. همچنین ۱۱ نفر افراد با شکست عاطفی قابل بهبود به صورت اشتباه در گروه

افراد فاقد شکست عاطفی دسته‌بندی شده‌اند و ۱۲ نفر از این افراد به اشتباه در گروه افراد با شکست عاطفی نیاز به درمان دسته‌بندی شده‌اند. علاوه بر آن هیچ یک از افراد گروه با شکست عاطفی نیاز به درمان به صورت اشتباه در گروه افراد فاقد شکست عاطفی قرار نگرفتند درحالی که ۶ نفر از آنان در گروه افراد با شکست عاطفی قابل بهبود دسته‌بندی شده‌اند.

به طور کلی می‌توان گفت برحسب یافته‌های جدول فوق تابع تشخیصی توانسته به درستی ۸۷/۵ درصد افراد را در گروه افراد فاقد شکست عاطفی و ۵۸/۲ از افراد را در گروه افراد با شکست عاطفی قابل بهبود و ۶۶/۷ درصد

از افراد را نیز به درستی در گروه افراد با شکست عاطفی نیاز به مداخله درمانی جای دهی کند. بنابراین می‌توان گفت که دقت طبقه‌بندی برحسب تابع تشخیصی (تفاوت‌های جنسیتی، تعارض‌های بین فردی با دوستان، عمق روابط با دوستان) بدست آمده برای گروه افراد فاقد شکست عاطفی بیشتر از گروه افراد با شکست عاطفی قابل بهبود و افراد با شکست عاطفی نیاز به مداخله درمانی است. در انتها با توجه به مقدار ضریب همبستگی کانونی (جدول خلاصه نتایج تحلیل تشخیصی) به میزان ۰/۵۷۲ می‌توان گفت که گروه‌بندی به شیوه اصلی به میزان ۵۷/۲ درصد به درستی صورت گرفته است.

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعاتی که در سال‌های اخیر عوامل تأثیرگذار در شکست عاطفی و اثرات این شکست بر زندگی افراد را بررسی کرده‌اند گویای آن است که شکست عاطفی می‌تواند عملکرد طبیعی فرد را به طور جدی مختل کند (تکلوی و غفاری، ۱۳۹۶). در برخی از موارد اگر به درستی سوگ ناشی از شکست عاطفی طی شود می‌تواند اثرات رشدی نیز داشته باشد (آسایش، قاضی‌نژاد و باهنر، ۱۳۹۹). از آنجایی که در اغلب موارد، سوگ ناشی از شکست عاطفی به درستی سپری نمی‌شود و یا حتی در برخی موارد خود فرد نیز این واقعه را انکار می‌کند و آن را غیر مهم می‌داند آثار سوء آن، زندگی کنونی و آتی فرد را با مشکل مواجه می‌سازد.

در این پژوهش با بررسی دو مؤلفه مهم باورهای ارتباطی و کیفیت روابط عاطفی و نقش آن در شکست عاطفی به بررسی سهم این مؤلفه‌ها و سازه‌های آن‌ها در شکست عاطفی پرداخته شد. نتایج حاکی از نقش مهم تفاوت‌های جنسیتی، تعارض بین فردی با دوستان، و عمق روابط بین فردی با دوستان (به صورت معکوس) در میزان شدت شکست عاطفی (نیاز به مداخله درمانی یا بهبود خود بخودی) و شیوه سپری کردن این بحران (ظهور نشانگان شدید ضربه عشق/نیاز به مداخله درمانی یا بدون ابراز نشانگان ضربه عشق/بدون شکست عاطفی) بود. این یافته‌ها در نوع خود بدیع می‌باشد و یافته‌های حاصل از آن با نتایج پژوهش‌هایی همچون امان الهی، تردست و اصلانی (۱۳۹۳)؛ تلاپک و همکاران (۲۰۱۷) و پارکورست و هوپ مهیر (۱۹۹۹) همسو می‌باشد.

در تبیین یافته‌ها می‌توان به چند نکته اشاره کرد. اول آنکه نوع و چگونگی تجربه شکست عاطفی (با نشانگان ضربه عشق و بدون آن)، همانطور که

یافته‌ها نشان می‌دهد به میزان بها دادن (اهمیت دادن) افراد به تفاوت‌های جنسیتی و در رتبه دوم به میزان تعارض و عمق روابط بین فردی با دوستان وابسته است. بدین معنی که هرچه تفاوت‌های جنسیتی برای فردی (به ویژه در رابطه) با اهمیت‌تر باشد، پیش‌بینی آنکه فرد نشانگان ضربه عشق را پس از شکست در رابطه عاطفی تجربه نماید بیشتر است. یافته اخیر با نتایج پژوهش حیدری و همکاران (۱۳۸۴) که گویای آن است که افزایش میزان باور به تفاوت‌های جنسیتی می‌تواند احساسات مثبت در زنان را کاهش دهد، همسو می‌باشد. همچنین این یافته با نتیجه پژوهشی مؤمنی و آزادی فرد (۱۳۹۵) مبنی بر وجود رابطه معکوس بین باورهای ارتباطی و طلاق عاطفی در زنان همسو می‌باشد. همچنین یافته‌های اخیر با نتایج پژوهش صاحب‌دل، جمشیدی و شکوری (۱۳۹۶) مبنی بر افزایش بی‌ثباتی ازدواج با افزایش باورهای ارتباطی در زوجین، همسو می‌باشد. علاوه بر این یافته اخیر با یافته پژوهشی پورمحسنی کلوری (۱۳۹۴) مبنی بر تأیید نقش تفاوت‌های جنسیتی در نوع عشق‌ورزی در پسران و دختران همسو می‌باشد.

از سوی دیگر براساس یافته‌های پژوهش هرچه میزان تعارض بین فرد و دوستانش بیشتر باشد تجربه نشانگان ضربه عشق شدیدتر می‌باشد به طوری که می‌تواند منجر به اختلال در عملکرد و متعاقب آن، فرد نیازمند به مداخله درمانی گردد. این یافته اخیر با نتایج پژوهشی آریاناکیا، رحیمی، محمدی و افلاک‌سیر (۱۴۰۰) همسو می‌باشد.

علاوه بر این طبق یافته پژوهش، عمق روابط بین فردی با دوستان با میزان شدت تجربه نشانگان ضربه عشق در شکست عاطفی رابطه معکوس دارد. بدین صورت که هرچه روابط بین فردی با دوستان از طرف فرد عمیق‌تر باشد انتظار می‌رود فرد نشانگان ضربه عشق را در شکست عاطفی کمتر تجربه کند یا نشانگان ضربه عشق را تجربه ننماید. این یافته با نتایج پژوهشی براکت و همکاران (۲۰۰۵) همسو می‌باشد. همچنین نتایج پژوهشی نوکس و هال (۲۰۱۹) مبنی بر ارتباط بین کاهش روابط و حمایت اجتماعی با تجربه پیامدهای منفی شکست عاطفی همسو با نتایج پژوهش حاضر می‌باشد. این یافته‌ها با نتایج حاصل از پژوهش امان‌الهی و همکاران (۱۳۹۳) مبتنی بر ارتباط بین تجربه احساس تنهایی پس از شکست عاطفی و کاهش تاب‌آوری همسو می‌باشد. همچنین این یافته اخیر با یافته‌های پژوهشی سلیمانی، حسینی و اسماعیل‌زاده (۱۳۹۹)، مبنی بر اختلال در فرآیند هویت‌یابی در خلال شکست عاطفی، همسو می‌باشد.

با توجه به یافته‌های این پژوهش می‌توان اشاره داشت که نقش ارتباط با دوستان (تعارض بین فردی، عمق روابط) و نقش کلیشه‌های جنسیتی (تفاوت‌های جنسیتی) که برگرفته از بطن اجتماع است به جد می‌تواند به عنوان مؤلفه‌های مهمی در چگونگی سپری شدن دوره شکست عاطفی (فقدان شریک عاطفی/همسر) به حساب آید. چرا که نوع نگاه افراد به نقش خود به عنوان یک زن/مرد و انتظاراتی که از این نقش دارند، می‌تواند نگرش آنان نسبت به خود و هویت فردی‌شان را به مثابه یک مرد/زن تقویت یا تضعیف نماید.

از آنجایی که یادگیری نقش‌های جنسیتی از دوره کودکی و با شکل‌گیری هویت از سنین ۳ تا ۵ سال عجین شده است (برک، ۲۰۱۴). بنابراین می‌توان اشاره داشت که الگویی که فرد از پیشینه فرهنگی، تاریخی و اجتماعی خود از بطن محیط زندگی می‌آموزد و تصویر کیفی که وی به واسطه این تجارب پیشین از زن/مرد مطلوب در ذهن خود می‌سازد و در نتیجه آن شاخصه‌های یک رابطه ایده‌آل (یک رابطه مطلوب دارای چه ویژگی‌هایی است) را نیز متصور می‌شود، می‌تواند پیشروی یا توقف و اتمام یک رابطه عاطفی را پیش‌بینی نماید.

یافته‌های پژوهشی درباره تفاوت جنسیتی در روابط عاطفی (عاشقانه) نشان می‌دهد که سبک‌های عشق‌ورزی در دختران و پسران برحسب تفاوت‌های جنسیتی متفاوت است. به طوری که پسران بیشتر از سبک عشق بازیگرانه و منطقی استفاده می‌کنند درحالی که دختران بیشتر از عشق احساساتی بهره می‌برند. همچنین مطالعات نشان می‌دهد در پسران وظیفه‌شناسی و در دختران سبک دلبستگی صمیمانه توانستند سبک عشق احساساتی را پیش‌بینی نماید (پورمحسنی کلوری، ۱۳۹۵). مطالعات دیگر نیز نشان می‌دهد که باورهای ارتباطی (باور به مخرب بودن مخالفت، نگرش جنسی، توقع ذهن خوانی، باور به عدم تغییرپذیری همسر و کمال‌گرایی جنسی) و دانش و نگرش جنسی می‌تواند طلاق عاطفی زوجین را پیش‌بینی کند (مومنی، و آزادی فرد، ۱۳۹۵؛ قاسمی، رنجبر و شریفی، ۱۳۹۶).

همچنین یافته اخیر حاکی از آن است که تعارض بین فردی با دوستان می‌تواند پیش‌بینی کننده تجربه نشانگان ضربه عشق در افراد دچار شکست عاطفی باشد. برخلاف آن، داشتن روابط بین فردی عمیق با دوستان و حمایت اجتماعی آنان می‌تواند منجر به پیشگیری از تجربه شکست عاطفی گردد. این نکته اخیر قابل توجه است، چرا که می‌تواند اهمیت گروه

همسالان را خاطر نشان سازد. بدین معنی که اغلب دوستان یک فرد بیشتر به گروه هم سن و سال و در رده سنی خود تعلق دارند به همین جهت، نزدیکی و قربانیت آنان می‌تواند احساس صمیمیت را در آنان پرورش دهد. از آنجایی که دغدغه‌های مرتبط با تحول رشدی در گروه همسالان کم و بیش مشابه یک دیگر می‌باشد، بنابراین می‌تواند مأمونی امن برای فرد مبتلا باشند. دوستان بدلیل آنکه از نظر دوره سنی مشابه با فرد آسیب دیده هستند می‌توانند به وی برای رفتارهای آشفته و تغییرات خلقی حاصل از شکست اعتبار ببخشند و بدون قضاوت کردن فرد مبتلا اجازه دهند که فرد آسیب دیده این دوره بحران را با مشقت کمتری سپری کند (گرینبرگ و واتسون، ۲۰۱۹). از همین جهت نقش تعارض بین فردی با دوستان در پیش‌بینی شکست عاطفی قابل درک است چرا که وجود تعارض بین فردی در رابطه با دوستان می‌تواند رفتارهای مبتنی بر صمیمیت را خدشه‌دار کند. در این بین اعتماد بین آنان را با شک و شبهه مواجه سازد بنابراین فرد فضای امن و دوستانه در روابط بین فردی را از دست داده و احساسات ناشی از شکست عاطفی همچون، خشم، غم، تنهایی، طرد موارد مشابه دیگر را بیشتر از قبل حس می‌کند (گرینبرگ، ۲۰۲۱). از این جهت محتمل است وی در این باره نتواند نسبت به خود رفتارهای مشفقانه را فراخواند و در فضای خود سرزنشگری و دیگر سرزنش‌گری، اجازه ابراز هیجانات سازگار مبتنی بر واقعه را به خود نمی‌دهد و به همین دلیل هیجان ناسازگار فراخوانی شده به مثابه یک هسته درد (از قبل موجود/یا تازه ایجاد شده) اجازه تجربه مراحل سوگ ناشی فقدان (شکست عاطفی) را به فرد مبتلا نمی‌دهد. در نتیجه فرد به سمت تجربه کامل نشانگان ضربه عشق (افسردگی، خشم بی‌حد و حصر، واکنش‌پذیری، اضطراب و غیره) سوق می‌یابد (گرینبرگ، ۲۰۲۱). از این رو یافته اخیر مبنی بر نقش تعارض بین فردی با دوستان و عمق روابط بین فردی با آنان در پیش‌بینی شکست عاطفی قابل درک و تبیین است. علاوه بر این مطالعات گویای آن است که روابط بین فردی مطلوب بر سلامت فرد و خانواده توامان مؤثر است (رینولد و همکاران، ۲۰۱۴؛ اکودو و همکاران، ۲۰۱۰)؛ برخلاف آن داشتن روابط بین فردی با کیفیت پایین (عمق روابط کم یا دارای تعارض) می‌تواند منجر به راه‌اندازی دوره افسردگی در ایشان گردد (پروولکس، هلم و بوهرلر، ۲۰۰۷).

در تبیین نقش تعارض با دوستان و عمق روابط با دوستان در پیش‌بینی شکست عاطفی همراه با بروز نشانگان ضربه عشق می‌توان به الگوهای

ارتباطی آموخته شده همچون سبک دلبستگی که برخاسته از روابط والد - فرزندی اشاره داشت. همانطور که مطالعات گویای آن است سبک‌های دلبستگی یکی از عوامل دخیل در فراگرفتن مهارت خودگردانی هیجانی افراد در دوره کودکی است. این الگو می‌تواند منجر به تجربه روابط بین فردی با کیفیت هیجانی خوشایند گردد و یک رابطه امن، گرم و صمیمانه در بین افراد به وجود می‌آورد (جانسون، ۲۰۱۹). بنابراین یافتن پایگاه‌های امن دلبستگی در طول حیات رشدی انسان، ذاتی و مبتنی بر الگوهای حیات اجتماعی است از این جهت که انسان در رابطه معنا می‌یابد. همچنین بسیاری از خشنودی‌ها و نارضایتی‌ها در گرو چگونگی برقراری ارتباط با دیگران فراخوانده می‌شود. بنابراین چگونگی ابراز هیجانی و مدیریت آن در گرو سبک‌های پاسخگویی آموخته شده از والدین و نزدیکان می‌باشد (فروغ، ۲۰۱۸).

برهمن اساس طبق یافته اخیر می‌توان گفت ارتباط تفاوت‌های جنسیتی و میزان روابط با دوستان (عمق روابط، و تعارض) با شدت تجربه شکست عاطفی، نشان دهنده نقش پر رنگ اجتماع، محیط و بالواقع فرهنگ در یک پدیده نوین برخاسته از جامعه است. از دیرباز پرداختن به تفاوت‌های جنسیتی در خانواده، مدرسه، و اجتماع یکی از مسائل بحث برانگیز بوده است. نقش فرهنگ و جامعه در پر رنگ نگه داشتن این تفاوت‌های جنسیتی بر کسی پوشیده نیست و اکنون مشاهده می‌گردد که هرچه افراد به تفاوت‌های جنسیتی القا شده از سمت پیشینیان و جامعه بیشتر اهمیت دهند و آن را در ارتباط فی مابین برجسته تر سازند، شکست در رابطه و تجربه نشانگان عشق بیشتر محتمل است. به نظر می‌آید که جامعه کنونی پذیرای نقش‌های جنسیتی و تفاوت‌های آن نیست و همچون گذشته نمی‌توان مرز یا مشخصه ای برای نقش‌ها به عنوان نقش‌های جنسیتی قائل شد همانطور که مطالعات رشدی و تحولی نیز پیش‌بینی کرده‌اند امروزه افرادی می‌توانند روابط خود را حفظ و بهبود بخشند که رفتارها، وظایف و کارها را مردانه و زنانه بر نمی‌شمردند و تکالیف مورد نیاز و مرتبط با یک رابطه بین فردی مطلوب را (چه زنانه و چه مردانه) آموخته‌اند و به نوعی افراد از لحاظ پذیرش نقش

جنسیتی، هر دو مهارت را در خزانه رفتاری خود وارد نموده‌اند (برک، ۲۰۱۴)، در همین راستا مطالعات پژوهشی که به پیش‌بینی عوامل مؤثر در تداوم ازدواج (به عنوان یک رابطه عاطفی متعهدانه) می‌پردازد، نیز عواملی را در تداوم رابطه مؤثر می‌شمارد که ورای نگاه جنسیتی هر دو زوج به عنوان یک مهارت (به طور مثال ابراز هیجانات، گوش دادن مؤثر و تقسیم وظایف) آن را فراگرفته‌اند (کاشانی و وزیری، ۲۰۱۱؛ جانسون، ۲۰۱۹؛ پورمحمدرضای تجربی، پهلوان نشان و نجفی‌فرد، ۱۳۹۳؛ قاسمی و همکاران، ۱۳۹۶).

از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به نابرابر بودن تعداد زن و مرد شرکت کننده در پژوهش اشاره داشت. از محدودیت‌های دیگر پژوهش می‌توان به از دست رفتن خیل زیادی از داده‌های جمع‌آوری شده به دلیل عدم پاسخگویی به تمامی گویه‌های پرسشنامه اشاره داشت. در انتها پیشنهاد می‌گردد که پژوهش حاضر با پرسشنامه‌های مشابه دیگر همچون کیفیت رابطه زناشویی بر گروه افراد متأهل دارای شکست عاطفی قبل از ازدواج و افراد فاقد آن انجام گیرد و میزان تفاوت و اثر آن مورد بررسی قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی دانشگاه ارومیه است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع‌آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون قید نام و مشخصات شناسنامه افراد، اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و سوم استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از تمامی افرادی که در انجام این پژوهش یاری رسانند از جمله شرکت کنندگان، و اساتید محترم تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- Acevedo, B., Aron, A., Fisher, H. & Brown, L., (2012). Neural correlates of marital satisfaction and well-being: reward, empathy, and affect. *Clinical Neuropsychiatry*, 9(1): 20-31. https://www.researchgate.net/publication/265041395_Neural_correlates_of_marital_satisfaction_and_well-being_Reward_empathy_and_affect
- Akbari, E., Khanjani, Z., Poursharifi, H., Alilou, MM., & Azimi, Z. (2012). Comparative Efficacy of Transactional Analysis Versus Cognitive Behavioral Therapy for Pathological Symptoms of Emotional Breakdown in Students. *Journal of Clinical Psychology*. 4,(3), 87-101. (Persian). https://jcp.semnan.ac.ir/article_2100.html
- Amanelahi, A., Tardast, K., & Aslani, KH. (2015). Prediction of love trauma syndrome based on self-compassion among female students having experienced romantic breakups. *Journal of Applied Psychology*: Vol. 8, No. 4(32),42-61. (Persian). https://apsy.sbu.ac.ir/article_96262_bc7edbb26020ec71f4f9d9a813a00f4c.pdf?lang=en
- Amanelahi, A., Zareei, M., & Rajabi GH. (2018). The Effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy On Acceptance and Growth After Break Up in Female Students with Break-Up Experience. *Counseling research and development*. 16(64): 4 - 29. (Persian). <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=475158>
- Amani, A., Yosofi, N., & Ahmadi, S. (2014). The Efficacy of group logotherapy on resilience and loneliness of female students with love trauma syndrome. *QJCR*. 2014; 13 (49):81-103. https://iranccounseling.ir/journal/browse.php?a_id=88&sid=1&slc_lang=en
- Ariana Kia, E., Rahimi, C., Mohammadi, N., & Afkhami, A. (2021). Efficacy of transdiagnostic internet-based group therapy on distress tolerance and cognitive emotion regulation strategies on university students with adjustment disorder due to romantic breakup. *Journal of Psychological Science*, 20(106), 1749-1766. (Persian). <http://psychologicalscience.ir/article-1-1237-fa.html&sw=%D8%B4%DA%A9%D8%B3%D8%AA+%D8%B9%D8%A7%D8%B7%D9%81%D8%B8C>
- Asayesh, M., Qazinejad, N., Bahonar, F. (2021). Explanation of the Emotional Reactions of Girls with Love Trauma Syndrome: A Qualitative Study. *The Women and Families Cultural-Educational*, 15(53), 125-154. (Persian). https://cwfs.ihu.ac.ir/article_206019.html
- Babaei, M., Kasaii, A., Zahrakar, K., Asadpor, E. (2020). Effectiveness of compassion focused group counseling on emotion regulation strategies and marital satisfaction of betrayal women with cyber infidelity. *Family Counseling and Psychotherapy*, 9(2), 73-92. (Persian). https://fcp.uok.ac.ir/article_61434.html?lang=en
- Berk, L. E. (2014). Development through the lifespan, sixth edition. Jennifer Smyre, Carrie Fox at Electronic Publishing Services Inc., NYC. https://catalogue.pearsoned.ca/assets/hip/ca/hip_ca_pearsonhigher/preface/0205968988.pdf
- Bloch, L., Haase, C. M., & Levenson, R. W. (2014). Emotion regulation predicts marital satisfaction: More than a wives' tale. *Emotion*, 14, 130-144. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4041870/>
- Brackett, M. A., Warner, R. M., & Bosco, J S. (2005). Emotional intelligence and relationship quality among couples. *Personal Relationships*, 12, 197-212. https://www.researchgate.net/publication/247685654_Emotional_Intelligence_and_Relationship_Quality_Among_Couples
- Buck E. (2010). *Relationship breakups: Are they all bad?* Ph.D. Dissertation. Texas Tech University:1-3. https://ttu-ir.tdl.org/bitstream/handle/2346/13558/Buck_Erin_Diss.pdf?sequence=1
- Carter, K. Knox, D. & Hall, S. (2019). Romantic breakup: difficult loss for some but not for others. *Journal of loss and trauma*, 23(176): 1-17. https://www.researchgate.net/publication/330235756_Romantic_Breakup_Difficult_Loss_for_Some_but_Not_for_Others
- Dehghani, M. (2011). Efficacy of short term dynamic psychotherapy on love trauma syndrome. *Iranian journal of psychiatry and behavioral sciences*. 5(2): 18-25. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3939962/>
- Dortaj, F., Aghajani, F., Delavar, A., Navabi Nezhad, S., & Mardani Rad, M. (2020). Developing a group educational therapy program based on the analysis of interaction behavior and acceptance and commitment method and its effectiveness on self-critical components of girls with emotional breakdown. *Journal of Psychological Science*.

- 19(95): 1389-1400. (Persian).
<http://psychologicalscience.ir/article-1-752-fa.html&sw=%D8%B4%DA%A9%D8%B3%D8%AA+%D8%B9%D8%A7%D8%B7%D9%81%DB%8C>
- Eidelson, R., & Epstein, N. (1982). Cognition and relationship maladjustment: Development of a measure of dysfunctional relationship beliefs. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 50, 715-720. <https://psycnet.apa.org/record/1983-00140-001>
- Forough, M. (2018). *Emotional family therapy with children and caregivers; A trauma-based approach*. Routledge Publish.
<https://www.routledge.com/Emotion-Focused-Family-Therapy-with-Children-and-Caregivers-A-Trauma-Informed/Foroughe/p/book/9781138063365>
- Ghasemi, B. Ranjbar Soodchani, Y., Sharifi, K. (2017). The role of sexual function and the experience of emotional failure in couples' tendency to extramarital affairs. *Rooyesh E Ravanshenasi Journal*. 5 (4): 46-68. (Persian).
<https://www.sid.ir/fa/Journal/ViewPaper.aspx?id=308060>
- Ghodrati, S., & Taklavi, S. (2019). Prediction of Suicidal Thoughts Based on Emotional Failure and Attachment Styles among University Students. *Journal of Ardabil University of Medical Sciences (JAUMS)*, 19(2), 204-215. (Persian).
<https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=722870>
- Golzari, M. (2005). Education and counseling of adolescents in the context of the relationship with the opposite sex. *Educational Psychology*. 1(1): 105-122. (Persian).
https://jep.atu.ac.ir/article_5955.html
- Greenberg, L. S. & Goldman, N. (2019). *Clinical Handbook of Emotion-Focused Therapy*. American Psychological Association, Washington, DC.
<https://psycnet.apa.org/record/2018-48202-003>
- Greenberg, L. S. (2021). Changing emotion with emotion. American Psychological Association.
<https://libgen.li/edition.php?id=138835974>
- Heydari, M., Mazaheri, M.A., Pouratamad, H. (2005). The relationship between communication beliefs and positive feelings towards the spouse. *Journal of Family Research*, 1(2): 121-130. (Persian).
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=89071>
- Hosseini Ghidari, A., Goodarzi, M., Ahmadian, H., & Yarahmadi, Y. (2020). Presenting a causal model of divorce in married men referred to counseling centers based on irrelevant communication beliefs and individual differentiation with the mediating role of sexual function and marital frustration. *Journal of Psychological Science*, 19(87), 361-374. (Persian).
<https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=742041>
- Hosseni Ghadamgahi, J., Dejkam, M., bayanzadeh, S. A., Phaze, A. (1998). The Quality of Relationship, Stress and Coping Strategy in Patients with Coronary Heart Disease. *IJPCP*. 4 (1):14-25. (Persian).
https://ijpcp.iuums.ac.ir/browse.php?a_id=1719&sid=1&slc_lang=fa
- Johnson, S. M. (2019). *Attachment Theory in Practice_ Emotionally Focused Therapy (EFT) with Individuals, Couples, and Families*. The Guilford Press.
<https://www.guilford.com/books/Attachment-Theory-in-Practice/Susan-Johnson/9781462538249>
- Lotfi, Kashani, F. and Vaziri, S. (2011). The effect of sexual skills training on marital satisfaction. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 30, 2581-2585.
https://www.researchgate.net/publication/271574572_The_effect_of_sexual_skills_training_on_marital_satisfaction
- Luciano, E. C., & Orth, U. (2017). Transitions in romantic relationships and development of self- esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 112(2), 307-328.
https://www.researchgate.net/publication/304518098_Transitions_in_Romantic_Relationships_and_Development_of_Self-Esteem
- Molavi, Hussein. (2007). *Practical guide to SPSS 10-13-14 in Behavioral Sciences*. Isfahan: Pooyesh Andisheh. (Persian).
<https://www.gisoom.com/book/1491482/%DA%A9%D8%AA%D8%A7%D8%A8-%D8%B1%D8%A7%D9%87%D9%86%D9%85%D8%A7%DB%8C-%D8%B9%D9%85%D9%84%DB%8C-SPSS-10-13-14-%D8%AF%D8%B1-%D8%B9%D9%84%D9%88%D9%85-%D8%B1%D9%81%D8%AA%D8%A7%D8%B1%DB%8C/>
- Momeni, K., & Azadifard, S. (2015). The Relationship Between Sexual Knowledge and Attitude, and

- Relational Beliefs with Emotional Divorce. *fpcej*. 1 (2):34-45.
https://fpcej.ir/browse.php?a_id=97&sid=1&slc_lang=en
- Panahi, A. (2005). Friendship from a religious perspective with a look at the conditions of girl-boy friendship, *Marefat*, 97. 54-65. (Persian).
<https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/300442/%D8%AF%D9%88%D8%B3%D8%AA%DB%8C-%D8%A7%D8%B2-%D9%85%D9%86%D8%B8%D8%B1-%D8%AF%DB%8C%D9%86%DB%8C-%D8%A8%D8%A7-%D9%86%DA%AF%D8%A7%D9%87%DB%8C-%D8%A8%D9%87-%D8%B4%D8%B1%D8%A7%DB%8C%D8%B-%D8%AF%D9%88%D8%B3%D8%AA%DB%8C-%D8%AF%D8%AE%D8%AA%D8%B1-%D9%88-%D9%BE%D8%B3%D8%B1>
- Parkhurst, J., T., & Hopmeyer, A. (1999). *Developmental change in the source of loneliness in childhood: Constructing a theoretical model*. In: K. J. Rotenberg & S. Hymel (Eds.), *Loneliness in childhood and adolescence* (pp.56-76). New York: Cambridge University Press.
<https://www.jstor.org/journal/curdirpsychscie?deca de=1990>
- Pierce, G.R., Sarason, I.G., & Sarason, B.R. (1991). General and relationship – based perceptions of social support: are two constructs better than one? *JPers Soc Psychol*, 61 (6), 1039 – 1028.
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/1774625/>
- Pourmohamad, M., palevan neshan, S., & Najafi fard, T. (2014). The Relationship between Irrational Beliefs and Marital Adjustment. *refahj*. 14 (53):179-193. (Persian).
http://refahj.uswr.ac.ir/browse.php?a_id=1645&sid=1&slc_lang=fa
- Pourmohseni Koluri, F. (2016). Gender differences in attachment style and personality traits in prediction of love styles in university student. *Research in cognitive and behavioral sciences*, 6(1 (10), 17-31. (Persian).
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=311012>
- Proulx, C., Helms, H. & Buehler, C. (2007). Marital quality and personal well-being: A meta- analysis. *Journal of Marriage and Family*, 69(3): 576-593.
https://www.researchgate.net/publication/249406316_Marital_Quality_and_Personal_Well-Being_A_Meta-Analysis
- Rajabi, G., Naderi, Z., Khojasteh Mehr, R. (2013). An investigation precedents posttraumatic growth (breakup romantic relationship) in the students. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 15(58), 100-110. (Persian).
https://jfmh.mums.ac.ir/article_1422.html?lang=en
- Reynold, J., Houlston, C., Coleman, L. (2014). Understanding relationship quality. *OnePlusOne*.
<https://www.researchgate.net/profile/J-Tarafdar/post/How-to-analyse-the-data-using-SURE-QUAL-index/attachment/5aab7e424cde266d5891bc64/AS%3A604722205560839%401521188417998/download/UnderstandingRelationship-Quality-V7.pdf>
- Rosse, R. B. (1999). *The love trauma syndrome: free yourself from the pain of a broken*. Perseus Publishing, a Member of the Perseus Books Group.
<https://www.amazon.com/Love-Trauma-Syndrome-Yourself-Broken/dp/0738206229>
- Sahib del, H., Jamshidi, AR., & Shakoori, Z. (2017). The relationship between communication beliefs and the degree of instability of married men and women. *Women and Family Studies*, 10(35), 65-78. (Persian).
http://jwsf.iaut.ac.ir/article_533172.html?lang=en
- Soleimani, E., Hosseini, K., & Esmailzade, S. (2020). The Comparison of Decision Making and Identification Styles in Students with and without Experience of Love Trauma Syndrome. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 9(8), 131-143. (Persian).
http://frooyesh.ir/browse.php?a_id=2076&sid=1&slc_lang=en
- Taklavi, S., Gafari, A. (2017). comparison of the effectiveness of reprocessing therapy and cognitive behavioral therapy in depression of girl student s with emotional breakdown. *Journal of Modern Psychological Researches*, 12(46), 23-39. (Persian).
https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_6701.html?lang=en
- Tashiro T, Frazier P. (2003) I'll never be in a relationship like that again: Personal growth following romantic relationship breakups. *Pers Relat*, 10: 113-28.
https://www.researchgate.net/publication/227716256_1%27I'll_never_be_in_a_relationship_like_that_again_Personal_growth_following_romantic_relationship_breakups
- Timulak, L. (2017). Transforming emotional pain in psychotherapy: an emotion-focused approach, translated by Doctor Mohamad Arash Ramezani and Sanaz Heydari. Tehran: Tazkiye. 2015. (Persian).

<https://www.gisoom.com/book/11391922/%DA%A9%D8%AA%D8%A7%D8%A8-%D8%AA%D8%A8%D8%AF%DB%8C%D9%84-%D8%AF%D8%B1%D8%AF-%D9%87%DB%8C%D8%AC%D8%A7%D9%86%DB%8C-%D8%AF%D8%B1-%D8%B1%D9%88%D8%A7%D9%86-%D8%AF%D8%B1%D9%85%D8%A7%D9%86%DB%8C-%D8%B1%D9%88%DB%8C%DA%A9%D8%B1%D8%AF-%D9%87%DB%8C%D8%AC%D8%A7%D9%86-%D9%85%D8%AF%D8%A7%D8%B1/>

- Tlapek, S.M., Auslander, W., Edmond, T., Gerke, D., Schrag, R.V., Threlfall, J. (2017). *The moderating role of resiliency on the negative effects of childhood abuse for adolescent girls involved in child welfare. Children and Youth. Services Review*, 73: 437-444. <https://libgen.li/series.php?id=4124>
- Van Epp, M., Futris, T. G., Van Epp, J., Campbell, K. (2008). The impact of the P.I. C. K. a partner relationship educational program on single army soldiers. *Psychology Faculty Publications*. 2, 1-38. <https://scholarworks.lib.csusb.edu/psychology-publications/2/>